

VIRTSATIEINFEKTIOT

VTI

- Pääasiassa naisten sairaus
- Miehillä harvinaisempi → liittyy eturauhasen liikakasvuun, virtsarakon katetroiintiin tai virtsateihin kohdistuviin toimenpiteisiin
- Akuutti virtsatieinfektio jaetaan:

KYSTITTI (virtsaamispakko, tihentynyt virtsaamisen tarve, kirvely virtsatessa)

PYELONEFRIITTI (kuumeinen infektio, selkä- ja kylkikipu)

- DIAGNOSTIIKKA: Kl. Kuva, PLV, B-Crp, PVK, moniliuskakoe (sakka, bakteeriviljely, mikrobiherkkyys, erityisviljely, herkkyysmäärittäminen)
- Yleisin aiheuttaja E. Coli (80%)

KYSTIITTI

- Äkillinen virtsarakon tai –putken infektio
- Bakteerit (useimmiten suolistobakteeri) kulkeutuvat virtsarakon suulta virtsaputkea pitkin virtsarakkoon
- Limakalvopuolustus on usein heikentynyt (vaihdevuodet), iäkkäillä miehillä eturauhasen liikakasvu, diabetes, MS-tauti, ummetus, inkontinenssit
- Nuorilla naisilla usein ab-hoito oireiden perusteella
- Muilla lisäksi virtsan bakteeriviljely, mahdollisuus herkkyysmäärittämiseen
- Virtsatieinfektio voi olla myös oireeton
- Lääkehoito: naisille 3 vuorokauden kuuri (Nitrofurantoiniini, pivmesillinaami, trimetopriimi), miehille 7-14 vuorokauden kuuri

Komplikaatiot: →munuaiskerästen tuhoutuminen →munuaisten vajaatoiminta

PYELONEFRIITTI

- Äkillinen munuaisaltaan tai munuaisen infektio
- Välttämättä ei ilmaannu muita oireita kuin kuume (yli 38°C) tai selkäkipu
- Iäkkäillä voi olla pelkkä pahoinvointi, yt lasku
- Pyelonefriitin hoidon keskeinen tavoite on munuaisvaurion syntymisen ehkäisy
- Runsas nesteen juonti ja tiheä virtsaaminen ovat tärkeitä hoitokeinoja
- Infektiokierteessä voidaan lääkehoitoa jatkaa pienellä annoksella noin vuoden verran (kontrollit noin kolmen kuukauden välein)

Seuranta ja ehkäisy

- Naisten, joilla toistuvia kystiittejä (muutaman kerran vuodessa) ei tehdä jatkotutkimuksia
- Miehillä kuumeinen VTI kuuluu jälkiseurannan piiriin
- Munuaistason infektion uusiminen tai ei reaktiota hoitoon (muutamassa vuorokaudessa) → munuaisten ultraäänikuvaus
- Estolääkitys, jos tulehduksia 3 kertaa vuodessa (6-12 kk:tta)

Seuranta ja ehkäisy

VTI:n itsehoito

- Riittävä juominen
- Hyvä hygienia
- Vältä ummetusta ja kylmettymistä
- Happamoita virtsa
- Vältä sukupuolielinten rasitusta
- Paikallinen estrogeenihoito
- Perussairauksien hoito